

Advies

Algemene Raad i.s.m. de Sectorraad
Kunsten en Erfgoed en de Sectorraad
Sociaal-Cultureel Werk

19 januari 2023

Advies over het voorontwerp van decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties m.b.t. het aansturen van de digitale transformatie van de cultuursector

De SARC werd op 21 december 2022 door minister-president van de Vlaamse Regering en Vlaams minister van Buitenlandse Zaken, Cultuur, Digitalisering en Facilitair Management Jan Jambon om advies gevraagd over het voorontwerp van decreet tot structurele subsidiëring van kernorganisaties met betrekking tot het aansturen van de digitale transformatie van de cultuursector. Het voorontwerp van decreet is een belangrijke eerste stap in de gecoördineerde aansturing van de digitale transformatie van de cultuursector.

Het ontwerp van decreet ondersteunt de operationalisering van de visienota 'een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden', waarover de SARC advies¹ verleende op 28 oktober 2022. In zijn advies ging de SARC onder meer in op het governance model en de rol van de SARC, de beperkte scope van de visienota en plaatste de raad vraagtekens bij de haalbaarheid van grote digitale sprongen voor het geheel van de sector(en). We brengen dit advies graag opnieuw onder de aandacht.

Het ontwerp van decreet aligneert de werkingen van meemoo, publiq en Cultuurconnect op elkaar, op de digitale strategie van Vlaanderen en de beleidscyclus van de Vlaamse Regering. Naast de ondersteuning van de recurrente werkingen via beheersovereenkomsten, wordt via addenda de mogelijkheid voorzien om variabele subsidies toe te kennen om in te spelen op nieuwe beleidsontwikkelingen inzake digitale transformatie.

¹ SARC, Advies over de visienota 'naar een slagkrachtige cultuursector in digitale tijden', 28 oktober 2022, https://www.vlaanderen.be/sarc/sites/sarc/files/2022-10/20221028_advies_visienota_digitale_transformatie.pdf

Het programma Digitale Transformatie is de vertaling van de strategische actielijnen van de minister in concrete acties, projecten en dienstverlening. Via dit programma krijgt het beleidsthema meer gewicht en wordt er een duidelijke en afgestemde agenda voor digitale transformatie ontwikkeld.

Advies

Alignering en samenwerking van kernspelers

Het hoofddoel van dit nieuwe decreet is de afstemming van de beleidscycli van 3 organisaties: publiq, meemoo & Cultuurconnect. Om effectief te komen tot meer samenwerking en gezamenlijke trajecten is die alignering van deze 3 organisaties een cruciale stap. En de ambities hieraan verbonden liggen hoog, zoals volgende passage in de Memorie van Toelichting verduidelijkt (p. 7): *'Dit ontwerp van decreet gaat ervan uit dat de dienstverlenende werking van de kernspelers de motor voor de digitale transformatie van de cultuursector is.'*

Het decreet voorziet daarbij een eerste beleidsperiode van 2 jaar (2024-2025) voor de 3 kernorganisaties, om nadien te komen tot 5-jaarlijkse beleidsplannen die ook afgestemd zijn op de werkingsritmiek van de Vlaamse regeringen (en ministers van Cultuur).

Binnen de jaarlijkse subsidiëring (art. 8) is er sprake van de vaste werking (subsidiëring van de kern personeelsleden, basistoelage) en de mogelijkheid om ook variabele subsidies toe te kennen. Rond de mogelijke scope van de variabele subsidies biedt het decreet weinig extra context. Deze kunnen 'op jaarbasis toegekend worden aan de betrokken verenigingen'. Binnen de vooropgestelde alignering lijkt het volgens de SARC logisch om toe te voegen dat dit ook aanvullende opdrachten kunnen zijn waarvoor de 3 kernorganisaties nauw samenwerken. De SARC ziet deze toevoeging als aan een waardevolle aanvulling.

De Memorie van Toelichting is veel ambitieuzer dan het decreet. De onderlinge samenhang met het voorontwerp van decreet is niet altijd duidelijk.

Synergie met andere beleidsvelden en -niveaus

Zo wordt op pagina 7 van de Memorie van Toelichting het belang van synergie vooropgesteld: *'De digitale transformatie is een samenspel met andere sectoren, bestuursniveaus en digitale ecosystemen. Dit ontwerp van decreet staat open voor het operationaliseren van synergie met andere beleidsvelden en -niveaus'*. In de artikels van het decreet zelf zitten echter weinig of geen concrete handvaten die deze bredere synergie ook concretiseren.

Afstemmingsmomenten beheersovereenkomsten

Bij de toelichting rond artikel 9 in de Memorie van Toelichting is er sprake van afstemmingsmomenten, waar de SARC en Digitaal Vlaanderen als strategische partner bij betrokken worden. In de Memorie zouden hier minstens ook de sectorale steunpunten aan toegevoegd moeten worden. Dit sluit aan bij ons eerder advies op de visienota zelf en het vooropgestelde governance model.

Namens de Algemene Raad,
Annick Schramme, algemeen voorzitter
Bart Dierick, algemeen secretaris

Namens de Sectorraad Kunsten en Erfgoed,
Bart Demuyt, voorzitter
Sigrid Bosmans, ondervoorzitter
Laura Van Wijnsberghe, secretaris

Namens de Sectorraad Sociaal-Cultureel Werk,
Frie De Greef, voorzitter
Dirk Verbist, ondervoorzitter
Liesbeth Lemiere, secretaris